

TAKVALUK - GLAVNI CILJ RAMAZANSKOG POSTA

Ešref ALIBEGOVIĆ

"U mjesecu ramazanu počelo je objavljivanje Kur'ana, koji je putokaz ljudima i jasan dokaz Pravoga puta i razlikovanja dobra od zla. Ko od vas u tom mjesecu bude kod kuće, neka ga u postu provede, a ko se razboli ili na putu zadesi, neka isti broj dana naposti, Allah želi da vam olakša a ne da poteškoće imate, da određeni broj dana ispunite, i da Allaha veličate zato što vam je ukazao na Pravi put, i zahvalni da budete."

(El-Bekare, 185)

Zahvalni smo Allahu, dž.š., što nas je učinio dijelom islamskog ummeta i što je taj islamski ummet odlikovao nad ostalim zajednicama, kako Sam u Kur'anu kaže:

"Vi ste najbolji narod koji se ikad pojavio, tražite da se čine dobra djela, a od nevaljalih odvraćajte, i u Allaha vjerujte..."

(Ali-Imran, 110)

Zahvalni smo Allahu, dž.š., što je mubarek ramazan odlikovao nad ostalim mjesecima i u njemu propisao post kako bismo bili bogobožni, a o čemu On kaže:

"O vjernici propisuje vam se post kao što je propisan onima prije vas da biste se grijeha klonili." (El-Bekare, 183)

Zahvalni smo Allahu, dž.š., što je objavom Kur'ana u ovom časnom mjesecu čovječanstvo obasuo svojom neizmjernom milošću i putokazom, kako On objavljuje u Kur'anu Mudrom:

"U mjesecu ramazanu počelo je objavljivanje Kur'ana, koji je putokaz ljudima i jasan dokaz Pravoga puta i razlikovanja dobra od zla..."

(El-Bekare, 185)

Stavljajući takvaluk kao glavni cilj ramazanskog posta, Uzvišeni Bog nam pruža vandrednu priliku da se svojim snagama i odricanjem samoodgajamo i snažimo karakter naše ličnosti oplemenjujući ga svojstvom istinskih vjernika, takvalukom, bogobožnošću i čuvanjem od grijeha, za koju skupinu Bog, dž.š., kaže:

"On će vam sposobnost darovati, pa će te istinu od neistine moći rastaviti i preko ružnih postupaka vaših će preći i oprostiti vam. A Allahova dobrota je neizmjerna".

(El-Enfal – 29)

Bogobožnost i čuvanje od grijeha jesu osnovna pretpostavka postojanja zdravog kriterija u razlikovanju dobra od zla, a postači, odnosno najveći broj njih, žive umjerenim životom muslimana. Haram u njihovom životu

* Ešref Alibegović, Sarajevo

kao iskrenih vjernika nikad nema mjesta. Oni su sebe zaštitili svojim prvim postom, a svakim narednim dograđivali i snažili ljudskost u sebi, živeći život ispunjenim smislom i opisanim vrlinama.

Iskrenom namjerom o postu mjeseca ramazana odlučujemo pročistiti i zaštititi svoju dušu od ružnih navika i otvoriti više prostora vrlinama kojima ćemo čuvati svoje dostojanstvo.

Dužnost je očuvati čestitost, a iskušenja je mnogo. Dobro treba biti pravilo u ovosvjetskom životu, a ljudi mnogo griješe. Iskrene odnose treba održavati u svim relacijama, a ljudi varaju i lažu. Treba odgajati vrline karaktera, a javnost više interesiraju krajnosti i mahane.

Postać pokušava održati ravnotežu u sebi i pozitivno djelovati na okolinu. Rušilački hod je put u propast. Svađalačka narav je put u poraz. Griješenje donosi štetu na ovome svijetu, a u vječnosti otvara vrata džehenema.

Aiša, r.a., prenosi od Allahovoga Poslanika, a.s.:

“Zaista, vjernik ljepotom svoga ophođenja i kulturom ponašanja može dostići stepen onoga koji posti i klanja”.

Sve ovo pokazuje da put postača obećava boljitak. Šejtani jesu ukroćeni, ali izazovi ovoga svijeta su otvoreni. Treba postiti, namaz obavljati, Kur'an učiti, sa ljudima se lijepo ophoditi i kad su srditi i napasni, rodbinu i prijatelje obilaziti

i kad su udaljeni, pomagati onima kojima je potrebno i kad su prihodi skromni...

Propisane dužnosti u islamu jesu obaveza i nameću se kao iskušenje, ali su i prilika da se postigne preventiva brojnim nevoljama koje atakiraju na čovjekovo dostojanstvo.

Primjena propisanih dužnosti je dobročinstvo za koje slijedi nagrada. Robovi Uzvišenog, svjesni Njegove blizine i obećanja da će se molbi molitelja odazvati, prizivaju u pomoć. Vjerujući da se ispravno spremamo za svijet vječnosti, u kome nema zabrana i ograničenja, svoje ramazansko suzdržavanje i ograničavanje od halala na najbolji način stavljamo u funkciju učenja kako se trajno sačuvati od harama.

Znajmo da Kur'an kao uputu doživljavaju samo muttekije – bogobojazni, a objavljivanje Kur'ana u ramazanu je prvorazredni događaj, za koji Bog, dž.š., kaže:

“Ovaj Kur'an vodi jedinom ispravnom putu, i vjernicima koji čine dobra djela donosi radosnu vijest da ih čeka nagrada velika”.

(El-Isra, 9)

Ne znamo hoćemo li dočekati još koji ramazan, ovaj živimo, pa ga iskoristimo za ono što Allah, dž.š., najviše voli. Da nam u tome dragi Bog pomogne. Amin!

Sarajevo, 5. septembra 2008./5. ramazana 1429.

O HUTBI:

Hutba je jedan od najvažnijih segmenata imamsko-hatibskog rada. Sigurno je velika čast i obaveza mogućnost obraćanja i slanja poruke svake hefte. Zato je važno izvršiti maksimalne pripreme da bi hutba bila dobra, uspješna i aktuelna. Hutba treba sadržati važne, jasne i konkretne informacije i poruke. Hutba ne smije biti duga, pa da uspavljuje, niti kratka kako bi se samo zadovoljila forma. Uz dobro pripremljenu hutbu, važan je i način izlaganja, koji se na ovaj način ne vrednuje.

Ova hutba o bogobožnosti važna je i uvijek aktuelna. U ramazanu je nezaobilazna tema zbog posta koji podstiče, jača i oživljava bogobožnost. Hutba sadrži nekoliko ajeta i hadis koji šalju jasne poruke. Mislim da je za ovako kratku hutbu previše šest ajeta koji slijede jedan iza drugoga, a za tri je svaki put ponovljena zahvalu Allahu, dž.š. Ne znam zna li naš džematlija šta znači azze ve dželle i čemu to ako smo naučili dodavati dželle šanuhu uz ime Allah?

Drugi dio hutbe, u kom se objašnjava važnost bogobožnosti, postigao je željeni efekt i uspjeh. Posebno je zanimljivo na koji način ukazuje na obaveze i dužnosti, a uz to spominje iskušenja i ljudske slabosti. Dužnost je očuvati čestitost, a iskušenja je mnogo.

Moje pohvale idu svakom imamu koji redovno piše i priprema svoje hutbe.

Ferid DAUTOVIĆ

O HUTBI:

Pored zahvale Allahu, dž.š., uputno je uvijek donijeti salavat Allahovom poslaniku Muhammedu, s.a.v.s. Imajući u vidu vrijeme, mjesto i okolnosti njenog održavanja, autor je vrlo sretno odabrao temu. Vremenski je dosta odmjerena, konceptualno dobro postavljena, a dosta je kazano u odnosu na dužinu teksta. Citiranje ajeta ili hadisa na arapskom jeziku imalo bi veći efekt na slušaoca i ojačalo bi snagu argumentacije i poruke.

Sugerirao bih definiciju takvaluka, a najljepša bi bila: "O vjernici, bojte se Allaha istinskom bogobojažnošću i umirite samo kao muslimani" (Ali Imran, 102), Poslanik, s.a.v.s., rekao je: "Da budeš pokoran, a ne kao oni koji se odupiru, da Mu budeš zahvalan, a ne nevjernik, i da Ga se sjećaš, a ne da Ga zaboravljaš".

Autor je uspio usmjeriti slušaoca kako postići takvaluk izvršavanjem obaveza, ostavljanjem zabranjenog i sumnjivog.

Moguća nadgradnja ovome bila bi:

- Takvaluk je najvrednije nasljeđe do Sudnjeg dana;
- Uzvišeni kaže: "Mi smo onima kojima je data Knjiga prije vas, a i vama zapovijedili da se bojite Allaha", a Poslanik, s.a.v.s., rekao je: "Oporučujem vam da se Allaha bojite, da slušate i budete pokorni";
- da je najljepša odjeća i najbolja opskrba (Kur'an, El-Earaf, 26; El-Bekare, 197);
- da nosioci takvaluka muttekije imaju čvrst iman i osposobljeni su da slijedie Kur'an, kako je autor izvanredno primijetio navodeći ajet: "...Upustvo je svima onima koji se budu Allaha bojali";
- da su najiskreniji ljudi govorom i djelom (Kur'an, Ez-Zumer, 33);
- da poštuju Allahove propise (Kur'an, El-Hadž, 32);
- da su pravedni, pravedno sude (Kur'an, El-Maide, 8);
- da slijede put iskrenih Allahovih robova (Kur'an, Et-Tevbe, 118).

Autor je vrlo lijepo primijetio da imalac takvaluka dobija „sposobnost razlikovanje istine od neistine“ (Kur'an, El-Enfal, 29), a preporučio bih sljedeće u zaključku ove teme:

Ko postigne stepen takvaluka (prisnosti sa Allahom, dž.š., kroz pokornost Njemu), zaslužuje na ovom svijetu:

- Izlaz iz svake poteškoće i opskrba odakle se čovjek i ne nada (Kur'an, Et-Talak, 2-3),
- olakšanje u postizanju željenog (Kur'an, Talak, 2-3),
- pomoć u dobijanju istinskog znanja (Kur'an, El-Bekare, 282),
- Allahova pomoć i zaštita (Kur'an, El-Bekare, 194),
- blagoslov s nebesa i sa Zemlje (Kur'an, El-E'araf, 96),
- sačuvanost od neprijateljskih zamki i spletki (Kur'an, Ali Imran, 120),
- primanje djela (Kur'an, El-Maide, 27),
- mjerilo vrijednosti (Kur'an, El-Hudžurat, 13),

a na Ahiretu:

- Prelazak preko ružnih postupaka, razlog velike nagrade i podizanje stepena u džennetu (Kur'an, Talak, 5
- visoka počast iznad nevjernika (Kur'an, Merjem, 63; El-Bekare, 212),
- nasljeđivanje dženneta (Kur'an, Merjem, 63),
- približavanje dženneta i okupljanje ispred Milostivog (Kur'an, Kef, 31; Merjem, 85),
- bogobojažni neće ući u niske stepene dženneta, već u one najviše (Kur'an, En-Nebe', 31-36).

Na kraju, sve čestitke autoru na kratkoj, a sadržajnoj hutbi.

Sulejman ČELIKOVIĆ